

Το πολιτικό σύστημα του Βελγίου και η συνεισφορά του στην εξέλιξη της Δημοκρατίας.

Σεϊτανίδου Σουζάνα, Πολιτικός Επιστήμονας
sousana.seitanidou@gmail.com

«Αυτό που είναι αξιοθαύμαστο για το Βέλγιο δεν είναι ότι είναι μια πολιτιστικά διαιρεμένη κοινωνία-οι περισσότερες από τις χώρες του σύγχρονου κόσμου χωρίζονται σε ξεχωριστές και διακριτές πολιτιστικές, θρησκευτικές ή εθνοτικές κοινότητες, αλλά ότι οι πολιτιστικές κοινότητες συνυπάρχουν ειρηνικά και δημοκρατικά. Ακόμη περισσότερο, το Βέλγιο νομιμοποιείται να ισχυριστεί ότι είναι το πιο ενδεδειγμένο είδος της δημοκρατίας που είναι κατάλληλο για βαθιά διαιρεμένες κοινωνίες στον σύγχρονο κόσμο». Ακόμα, το βελγικό πολιτικό παράδειγμα της λειτουργίας της (Ομόσπονδης) δημοκρατίας, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για συγκριτική μελέτη και ανάλυση.

Η πολιτική ιστορία του Βελγίου, ξεκίνησε μετά την πανωλεθρία του στρατού του Ναπολέοντα του Γ', στο Βατερλό. Το 1805, ένα μανιφέστο δημιουργήθηκε από τον "Prince of Orange" για να ενώσει και να κυβερνήσει τους κατοίκους του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και τους Ολλανδούς μετά από 200 χρόνια χωριστής ζωής. Αυτή είναι η στιγμή της γέννησης της βελγικής εθνότητας, η στιγμή της γένεσης του βελγικού έθνους. Παρόλα αυτά η κοινωνία ήταν διαιρεμένη πολιτισμικά, γλωσσικά και θρησκευτικά. Οι βασικές αυτές διαφορές δημιουργούσαν αντιπαλότητες διότι οι «άλλοι» ήταν διαφορετικοί. Το νέο κράτος δεν δημιουργήθηκε για να στεγάσει ένα έθνος, αλλά χρησιμοποιήθηκε ως μέσο για να δημιουργήσει ένα έθνος μέσα στο κράτος, ενώνοντας δύο διαφορετικές εθνότητες. Αυτή η έννοια του έθνους που δημιουργήθηκε με την τη σύσταση του νέου κράτους, έδωσε διαφορετική σημασία στις έννοιες των λέξεων «εμείς» και οι «άλλοι», έδωσαν την έννοια της βελγικής ιθαγενείας. Στα χρόνια (1815-1830) οι Βέλγοι έδειξαν ότι είναι περισσότερο Βέλγοι από ποτέ. Στην μεσαιωνική Ευρώπη βλέπουμε τους Βέλγους να ενώνονται κάτω από κάθε ξένη απειλή για την ανεξαρτησία τους. Το Βέλγιο είναι μια χώρα η οποία δημιουργήθηκε για να εξασφαλίσει μια ουδέτερη ζώνη μεταξύ της Γαλλίας, των Κατοίκων των Κάτω Χωρών και του Βασιλείου της Ολλανδίας. Οι Βέλγοι γνώριζαν από την πρώτη στιγμή της ίδρυσης του κράτους ότι ήταν ένα ουδέτερο νέο κράτος-έθνος και η πολιτική τους ανάπτυξη ως κράτος θα επιτυγχάνονταν μόνο μέσω της «αρχής του συμβιβασμού», η οποία θα στηριζόταν στην πλήρη κατανόηση αυτής της αρχής. Αλλιώς το κράτος θα έπαυε να υπάρχει. Επομένως οι Βέλγοι, κατανόησαν έγκαιρα, ότι για να υπερασπιστούν την ανεξαρτησία τους πρώτιστα, θα έπρεπε να κατανοήσουν καλά την αρχή του συμβιβασμού. Εδώ ξεκινά μια επέκταση της έννοιας της δημοκρατίας. Ο γλωσσικός και πολιτισμικός διαχωρισμός, εκπροσωπούσε δύο εθνικισμούς τους Φλαμανδούς και της Βαλλόνους. Και τα δύο αυτά «έθνη», ήταν τα συστατικά στοιχεία του πληθυσμού. Ο γλωσσικός εθνικισμός της Φλάνδρας ξεκίνησε στα μέσα του 19ου αιώνα, διότι όλοι οι διανοούμενοι, ακόμη και οι Φλαμανδοί μιλούσαν γαλλικά ως η επίσημη γλώσσα του κράτους. Η πολιτική ελίτ στη Φλάνδρα ήταν Γαλλόφωνοι. Ήταν ο Φλαμανδικός εθνικισμός της γλώσσας που εναντιώθηκε στο Βελγικό κράτος και ζητούσαν την αναγνώριση της φλαμανδικής γλώσσας όπως και της γαλλικής. Ο αγώνας για αναγνώριση της φλαμανδικής γλώσσας δημιούργησε μια δυνατή εθνική συνείδηση. Σιγά σιγά άρχισε να δημιουργείται ένα έθνος μέσα σε ένα εθνος-κράτος. Στον Β' ΠΠ η Φλαμανδική εθνική συνείδηση ήταν πάνω από την Βελγική. Οι Βαλλόνιοι παρέμειναν ήσυχοι διότι ήταν περήφανοι για την γλώσσα τους και τους ένοιαζε το μέλλον του Βελγίου. Η βιομηχανοποίηση στα τέλη του 19ου αιώνα, έφερε αλλαγές στην οικονομική τύχη των δύο γλωσσικών περιοχών και την ανάγκη για περισσότερη εκπαίδευση. Η ανάπτυξη και την εξέλιξη ήταν πιο αργή στη Φλάνδρα από ότι στη Βαλλονία και η εκπαίδευση ήταν πολύ χαμηλή. Λόγω της επέκτασης της γαλλικής γλώσσας στη Φλάνδρα ως επίσημης γλώσσας, ο εκσυγχρονισμός και η εκβιομηχάνιση στη Φλάνδρα πηγαίνει αργά. Έτσι, η γλωσσική διαίρεση είχε επίσης και οικονομικά κίνητρα.